

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Insigne Martyrivm SS. Lvcij, Thyrsi, & Callinici, ex Metaphraste; Quod
inuicto animo consummârunt, Anno Christi Domini 254. Sede vacante,
Decij Imp. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

INSIGNE MARTYRIVM SS. * LV-
*cy, Thyrsi, & Callinici, ex Metaphraste, Quod
 multo animo consummarunt, Anno
 Christi Domini 254. Sede va-
 cante, Decij Imp. 2.*

* alias Leu-
 cij
 vide Casf.
 Baron Ann.
 Tom. 1. &
 notia mar-
 tyr. Rom.

In temporibus quibus Decius Imperator cru-
 dele pietati bellum indixerat, eiusq; cultores
 grauissimis supplicijs persequeretur, fortissi-
 mi pietatis athletæ Lucius, Thyrsus & Callinicus
 inelyra Bithynorum regione oriundi, cum gene-
 ris dignitate, tum rerum à se gestarum gloria ad-
 modum clari; statuerunt diuinis legibus summa
 impietate calcatis præclaro aliquo certamine o-
 pem ferre. Venerat istis fortè diebus Nicomedia
 ad altricem martyrum ciuitatem Cæsaream Cū
 brianus quidam homo nefarius, qui non ipse tan-
 tum ampura demonibus assiduo sacrificia offere-
 bat, sed quosuis alios vel minis, vel promissis ad
 eandem impietatis rationem pertrahebat. Lucius
 cum hæc animaduerneret, & esset insigni pruden-
 tia & eruditione præditus, & æquis oculis nefa-
 ria sacrificia aspicerè nequiret, animo maximo i-
 ppi impietatis auctorè aggressus est, & q̄ hacte-
 nus pietatem intimis animæ visceribus reclusam
 tuerat, tanquam fulgur quoddam, rupta, cum
 horrendo fragore, nube, in medium protulit. Cur,
 inquit, tu, o Cumbri, tuam ipsius animam tanta
 impietate contaminas, vt surdis, & nullo sensu
 præditis simulachris diuinis honores deferas, &
 multos in super alios ad infausæ huius supersti-
 tiosæ societatem per summum scelus adducis?
 Quin potius relicto tenebrarum errore, verum
 Deum & Seruatorem tuum agnoscis?

28. Ianuarij

Patria eorū.

Cumbri-
 us Cæsareā
 venit, vt
 Christianos
 deleat.

Lucij ora-
 tio ad Cum-
 brianum.

Hh Hæc

Ceditur
Lucius.

Hæc cum admiranda quadam grauitate disul-
set, Præses animo grauitè commotus, statim te-
go eius plagas infligi iussit, ratus se martyris con-
stantiam frangere posse. Sed martyr Christi, pla-
gas illas cum iubenter animo vultuque imperter-
rito exciperet, & fortitudine sua licetorum poti-
us robur fatigaret, ipseque indefessis precibus
deposceret, vt ad Deum resolveretur, illum cõ-
uenire desiderans: Quoniam ergo (inquit Præses)

Lucius ca-
pite plecti-
tur.

ô Luci mors tibi grata est, age nos tibi largiemur
quod desideras, ac statim dictata capitis sententia
martyr foras productus incredibili animi gau-
dio præcisa ceruice cursû peregit. Eo hoc modo
coronato, cum nihilominus Cumbriçij tyrannis
populabûda vagaretur, & Christiani timore sup-
pliciorû latibula quærent, Thyrsus fidei patro-

Thyrsi ma-
ganimitas.

cinium vbiq; ferè desertû ingemiscens, magno &
& excelso animo è regione Bithynorû ipsi tyran-
no obuiam venit, salutem prima fronte haud fi-
ctam impartiens. Cui Cumbriçius parè quoq; salu-
tationè vt reddidit: Licetne, inquit, Thyrsus vobis
qui magistratum geritis, liberè loqui, an oportet
mãdatis vestris æquis iniquis subditû scenæ delect-
uare? Cui Cumbriçius, nequaq;, inquit, sed libera
dicendi facultas quæ in rem sunt Reipublicæ cui-
uis permittitur. Tum Thyrsus: & quænam vilio-
ra dici possunt ijs, quæ nõ ad corporis sed ad sem-

Cumbriçiu
Thyrsus cõ-
stanter re-
prehendit.

piternâ animæ salutè pertinent? Ego enim videns
te cæco mentis impetu multos mortaliû à vera sa-
lute in pestè & exitium sempiternum pertrahere,
& eo scelere tibi ipsi ignis gehennâ cõstruere,
dixi expedire, cû ea quæ par est fiducia, tecû age-
re tecûq; disserere, & ex te scire quam de causa
statuisti, contempto cælo terra que Domino, ope-
ra manuum adorare, & omne studium, omnes cogitatio

gitationes ad impijssimum simulachrorum cultum conferre?

Ad hæc præses, Importuna hæc & nimia dicendi libertas, ostendit te laborare morbo eorum, qui Christiani dicuntur. Verum enimverò hæc interrogationum solutiones ijs qui in scholis se debent relinquere, & iussis cedere Imperatoris; sin minus, importunorum verborum opportunam invenies tormentorum remunerationem. Cui Thyrsus: Cum sis, inquit, Dei figmenta ratione prædita, nihil stultè & contra rationem agere oportet: sed iudicio & diligenti examinatione omnia permittere. Sin autè vis ipse sequi quæ citra ullam rationem decreta sunt ab Imperatoribus, cum mihi nunc non sit persuasum à Christianæ fidei confessione recedere; fac ipse quod est tibi constitutum. Cumbricius verò: fortè, inquit, quod tecum benignè & leniter agamus, insolentior te ideo effecimus; sed suadeo ne nostra lenitate abutaris, & dijs quæ vsta sunt, reddas, quò magno à magno Imperatore honores consequaris. Martyr autem: Ego, inquit, fluxos & perituros huius mundi honores iam diu prudenti satis animo mecum perpendi, nec eos maioris facio quam faciendi sunt, ijsque omnibus veram Christi fidem, quæ amplexus sù, antefero. Quare si quod tibi contra nos ab Imperatore permissum est, ne sis negligēs.

His dictis præses iracundia inflatus, iussit pugnis cædi martyrem. Erant adolescentes aliquot viribus robustissimi, qui insultantes à summis manuum & pedum digitis eum loris alligarunt, tamque violentia vtrinq; distraxerunt, ut solutis articulorū compagib. membratim discerperent. Membratim discerpitur. Nec his crudelitatis auctor satiatas cruciatib. ci haer' & oculos ferro cõfodi iussit. At martyr eo

Hh 2 suppli-

Mira eius constantia.

Cæditur Thyrsus.

Membratim discerpitur.

488 MART. SS. MART. THYRSI, LV CII. &c.
supplicio non modo non fractus animum demisit, quin potius diuina quadam audacia repletus præsidem maiori libertate redarguit.

Aliud supplicium.

Ad hæc autem vir ille pestifer cum non haberet, quod ageret, nec posset loquendi libertatem reprimere, iussit gládibus æneis maxillas vnâ cū dentibus excuti. Tulit hoc martyr tanta animi fortitudine, vt præses ipse in admiratione raptus diceret; putasne ô Thyrsi; te omnia iâ supplicia superasse? Parua hæc, quæ præcesserunt, fuere, alia certè tibi parata sunt. Martyr autem: Euge, inquit, ne alia quæso grauiora nobis inuideas. Non inuidebo, inquit, sed ea tibi affatim & munificè suppeditabo. Statim autem lectus ei paratus est, in quo cum extensus fuisset, ex vna quidem parte, ad terrorem, plumbum igne liquefactum propositum

Torrendū supplicium ei ad terrorem proponitur.

fuit, ex altera verò præstigiatores quidam, qui suadendi artificio plurimum valebant; qui totis viribus eam in rem incumbabant, vt martyrem à Christi confessione deducerent. Et nunc quidem supplicij ante oculos positi atrocitatem, nunc verò naturæ imbecillitatem ei inculcabant. At martyr cum surda aure voces illorum exciperet, & eis supplicia sempiterna, omnibus impijs à iusto Iudice Deo constituta, proponeret, illi furore præcipites, feruens plumbum in tergum eius effuderūt. Sed illud martyri quidem refrigerium, incredulis autem interitum attulit; nam plumbum instar aquæ diffuens, vires ei maiores præbuit; ad eò vt lecto surrexerit, & ingenti tam præsidem quam reliquos omnes qui aderant, timore affecerit. Sed præses rursus à timore ad furorem conuersus, verbis factisque simul, illatum suo nomini; vt ipse interpretabatur, dedecus vindicare institit. Supplicia igitur supplicijs addidit, sed

Feruens plumbū nihil ei nocet.

cum

cum videret ea omnia in nihilum recidere, vincit eum in custodiam dedit. Mancipatur
carceri.

Ibi tum martyr quia nondum sacris erat mysterijs initiatus, Christum ardentissimis votis precatus est, vt per baptismum ab eo in filium adoptaretur. Ad hanc precationem, ianua carceris sua sponte aperta sunt, & liberu ei egressu ad quendam Phileam Cæsareensem Episcopum præbuerunt; qui cum multa satis de eius libertate & animi magnitudine audiisset, summa cum reuerentia baptismatis ei gratiam contulit. Indè verò Thyrsus ne optatissima martyrij corona fraudaretur, rursus se ad carcerem Angelorum comitatus obsequio recepit.

Interea cum alij aljos crudelitate vincere conarentur, & Imperatori maiore improbitate gratificari vellent, Syluanus quidam genere Persa, dignitate autem Comes, in supplicijs verò pijs inferendis nulli secundus, petijt ab Imperatore, vt sibi summam in Christianos excarnificandos potestatem faceret. Qua accepta, Nicæam venit, vbi cum multa eaque valde admiranda de Thyrsi constantia audiret, statim eum suis tribunalibus sissi iussit, & tam minis quam blanditijs contra eum pugnavit, vt dijs sacrificaret. Thyrsus postquam se vni & æterno Deo sacrificare dixisset, tandem intulit, Si velis, omissa vi & crudelitate, ratione & iudicio mecum contendere, dic mihi cuienam, & quemadmodum me vis sacrificare. Ego autem si nihil potero contradicere parebo lubens, & nequaquam aduersus res validas inaniter decertabo.

Hoc Syluanus responsum lætus excipiens. Eamus, inquit, in templum, & tunc tibi erit manifestum, cui sis sacrificaturus. Igitur cum in proximum

Hh 3

mum

Syluani crudelitas.

Thyrsus sistitur Syluano.

mum Apollinis templum iuissent, Sylvanus, Ecce
(inquit) Deus noster, quem cum tuo sacrificio
placaueris, aliorum deorum beneuolentiam mi-
rificè tibi conciliabis. Tum martyr, videte, inquit,
quodnam ei offeram sacrificium, & qua ratione
placabo. Cùm omnes animum oculosque in eum
conuersissent, ille sublati ad cælum manibus in-
effabilem Dei virtutem inuocauit, & repente
horrendo tonitru è cælo erumpente, statuat pro-
stravit, & in puluerem redegit. Conuersus dein-
de martyr ad eos qui circumstebat: Videtisne, in-
quit, deos vestros plane vanos & nihili esse, qui
ne solam quidem veri Dei inuocationem sustine-
re valent? Adhæc ira inflammatus Sylvanus: Ego
tuas, inquit, præstigijs omnino conteram & dele-
bo, & ostendam quam ex tibi vtilitatem adferat.

Horrendum
supplicium.

His dictis ferrea est adducta machina, in qua pe-
cunæ ferrei mira diaboli, versutia compositi car-
nes martyris articulatim conscindebant, adeo vt
viribus planè destitutus animã agere videretur.
Tum Sylvanus insultans: Thyrsi, inquit, vbi nunc
Deus tuus, quem colis, & quem adiutorem tuum
esse gloriabaris? Cui martyr: Quid, inquit, tu Chri-
sti virtutem in me non sentis, quæ me aduersus
hos insultus confirmat? Quo modò enim corpus
hoc tam fragile, talibus posset resistere difficul-
tibus, si non ei supernum præsto esset auxilium?

Insignis ani-
mi fortitu-
do.

Aliud sup-
plicium.

Tum tyrannus maximum iussit afferi leberem,
feruētis aquæ liquore bullientem, in quem mar-
tyrem capite deorsum demisit. Martyr autem so-
lo Christi nomine tutus, & hæc, vt priora omnia,
superavit: lebes enim procinus disruptus aquam
effudit, & martyr è illæsum & incolumè reliquit.
Quo viso, Iudex ingenti pudore affectus, rur-
sus eum in custodiam dedit, donec non multò
post

post Apameam maritimam quandam civitatem cum loci illius præside profecturus, vinculis injectis pone eum trahi iussit. Nondum ad civitatem ventum erat, cum Syluanus mortis ei supplicium, ni sacrificaret, minitaretur. Cui martyr, cum prioribus consequens dedisset responsum, subiunxit; Vos quidem mihi mortem minita mini, sed videte ne mox ingenti lachrymarum vi propriam deplorare calamitatem incipiatis. Nondum ad civitatem peruentum erat, cum martyris plagis gravissimis onerati prædictio euenit. Nam Syluanus membris repente solutus est; Cumbri- cius autem vehementi febre correptus; & sic deum uterque, quarto die vitam cum morte miserabiliter commutauit.

Syluanus & Cumbrius diuinitus puniuntur.

His tam infeliciter è vita sublatis, alius quidam crudelitate illis nequaquam inferior successit, qui barbara lingua Pandus dicebatur. Hic cum Apameam venisset, atque diligenti singularum actio- num habito examine, intellexisset inuictam Thyrsi constantiam, eum protinus in medium adduci iussit. Deinde, tunc, inquit, es Thyrsus ille, qui spreto Imperatorum imperio, magni Dei Apollinis statuâ contriuisisti? Ille vero, Ego sum, inquit, qui non pareo iniquis edictis, neque operibus manuum hominum sacrificium offero; sed soli Christo sacrificio, eumque verum & æternum Deum nomino. Hæc non mediocriter præsidis animum conturbabant, & quia facile primo aspectu insuperabilem animi eius fortitudinem colligebat, blanditijs eum aggressus est, orans & obsecrans ut aliqua sui misericordia caperetur. Cumque blanditijs æquè ut minas contemneret, protinus sacco in- surus triginta à littore stadijs in mare præcipitatus est. Sed sacco repente disrupto, martyr à choro

Thyrsus examinatur à Pando præfecto.

Hh 4

wirorum

In mare
præcipita-
tus saluus
evadit.

virorum mirabili splendore micantium excep-
tus, & in terram deductus est. Quo viso crude-
litate ministri tremebundi ad præfidem vene-
runt, & rem ei totam ex ordine panderunt. At il-
le, concito gradu, lingua oculisque furorem &
cædem spirans, ad littus tetendit, & martyrem
ibidem stantem cernens, Ecquid hoc est? inquit,
mira sanè præstigiæ virtus; sed ego tamen ce-
leri & crudeli morte his finem imponam. Tum
conversus ad servos; Cito, inquit, Cæsaream me
festinantem, hunc flagris sequi compellite, ut ibi
tandem debitas præstigiæ suarum pœnas
luat.

Cæsaream
ducitur.

Quo quidem ut ventum fuit, præses primum
ad dijs sacrificandum templum ingressus est: &
martyrem ad idem impietatis studium inivitavit.
Eccè enim dicebat, summa te hucusque benevo-
lencia profecuti sumus; at nunc nisi Imperatoris
iussis parueris, crudelissimis te feris obijciemus.

Precibus su-
is, Iouis sta-
tuam sub-
vertit.

Martyr verò fingens se pœnitentia ductum, non
Apollini, sed Ioui sacrificare velle, summo præ-
sidi gaudio perfudit, & antè Iouis statuam ad-
ductus est. Cumque quasdam summo æternoque
Deo preces fudisset, repente Iouis statuam horri-
bilis quidam terræ motus humi deiecit, & ingen-
ter infidelium turbam, nimio terrore percul-
sam, in effusam fugam compulit. Præses eo facto
acriter irritatus, feris eum bestijs dira fame tri-
ginta dierum irritatis, ac penè in rabiem actis,
obiecit. Sed ecce feræ, præside ipso humaniores
factæ, martyri amicè blanditæ sunt. Tum Christi
athleta sublatis in cœlum manibus & profusus
præ nimio gaudio lachrymis; Domine, inquit, se-
su gratias tibi ago quas possum maximas, quod
eandem nominis tui gloriam, quam olim Danie-
li, mihi

Feris obij-
citur.

Daniel. 6.

li, mihi indigno famulo exhibere dignaris. Et nunc Domine Deus, cui omnis creatura deseruit, effice ut hæc feræ ad sua habitacula, sine vlla feritate redeant. Hac precatione finita, bestijs in nomine veri Dei, ut sua lustra repeterent, imperavit. Protinus igitur illæ, impetu facto, eruperunt, & ad sylvas incredibili celeritate contenderunt. Hoc spectaculo multi, impia deorum superstitione abjurata, Christo nomina dederunt.

Feris imperat ut sua lustra repertant.

Multi ad Christi fidem convertuntur.

Præses interim dedecore affectus, animum in omnem partem versabat, fremdens gemensque quod hominem mortalem vincere nequiret. Paucis autem post diebus cum Apolloniam ei abeundum esset, martyrem infinitis militum iniurijs vexatum sequi iussit. Ut autem in civitatem ventum fuit, præses aliquod crudelitatis suæ trophæum captans, martyrem ante Apollinis aram virgæ crudelissimè cædi iussit. Ille vero tota mente in Deum absorptus, omnis doloris expers precabatur, ut dexteræ suæ potentiam, cum amplissima nominis sui gloria, & inimicorum confusione declarare vellet. Et ecce, hæc illo precante, horribilis fragor civitatem repente concussit, ac multo maiorem idolorum multitudinem in terram prostravit, ludicè ingenti pauore rei exitum trepidante. Thyrsus verò glorioso fidei triumpho exultans: Cur, inquit ad præsidem, dijs tuis tam miserabiliter humi prostratis manum non porrigis?

Apolloniæ ducitur.

Cæditur virgis.

Thyrsus pro fide irridet.

Hinc spectaculo intererat vir quidam Callinicus, nobilitate & prudentiæ opinione admodum clarus, & supremus nefandissimorum, sacrorum antistes, qui visa admiranda omnipotentis Dei, quæ per Thyrsum agebatur, virtute, statim comam barbaramque sibi præscidit, vestemque detraxit, quæ

Callinicus ad Christum convertitur.

Hh 5 in vnum

494 MART. SS. MART. THYRSI, LVCII, &c.
in vnum conglomerata præfidi obicit. Accipit,
inquiens, pilos & vestes, quæ nidore sacrificio-
rum & impurissimis dæmonum mysterijs polluta
sunt. Nam cum eis nefandum errorem abij-
cio; & Christum Iesum vnum, verum, & æternum
Deum tota mente amplector.

Præses repentina illa mutatione obstupefa-
ctus. Ecquid est hoc, inquit, vt tu deorum minister
atque sacerdos vnus hominis præstigijs in frau-
dem & pestem abduci te sinas. Cui Callinicus,
nulla (inquit) hæc fraude, sed vera Christi virtute
aguntur. Si libet, experimentum illius cape; &
quia grauissimo doloris sensu cruciaris, acceda-
mus pariter ad magnum Aescupalium, vt com-
munibus precibus salutem ab eo impetremus.
Præses cum hæc Callinicum pœnitentia ductum
dicere existimaret, lectus cum eo ad templum per-
rexit.

Callinicus
celitus con-
fortatur.

Callinicus autem, primo fani execrandi ingressu
vnus Dei potentiam inuocans, dilapsa, cælitus
voce ad certaminis gloriam mirificè conforta-
tus est. Vnde animus erectior, repetito sæpius Ie-
su CHRISTI nomine ipsum Aesculapij ido-
lum prostrauit. Quo facto præter expectationem

Aesculapij
simulachri,
subuertit.

Callinicus
capite ob-
truncatur.

præses furore exarsit, ac mortis sententiam in v-
trumque tulit; in Callinicum quidem capitis; in
Thyrsum verò ferræ acutissimæ, qua viuus capsa
quadam lignea inclusus articulatim secandus e-
rat. Et quidem Callinicus gloriosa morte sta-
tim certamen finiuit. Generosus autem athle-
ta Thyrsum, improbis eorum conatibus superari
non potuit. Trahebant illi quidem ferram, sed li-
gnum, cui martyr inclusus manebat, nullo eorū

Thyrsum ne-
quit ladi
ferra,

labore secari potuit; cumque summis viribus &
clamoribus pariter instarent, & vrgerent, capsa
sua spon-

fua sponte soluta est: & martyr quasi celesti quoda gaudio perfusus lætus & alacris exiliuit. Quo viso, cuncti qui circumstitebant stupore & admiratione capti, pedem retrahentes martyri cesserunt.

Martyr autem oculis & manibus cum eximia pietatis significatione ad cælum sublatis: Domine, inquit, Iesu Christe benedictum nomen tuum in omni seculorum æternitate, qui me indignum famulum tuum tua hæreditate, & choro eorum, qui tibi placuerunt, dignatus sis. Et nunc Domine accipe animam meam. Hæc cum dixisset, & vndique se Christi signaculo munivisset, in manus illius sanctam animam deposuit.

Agit Christo Domino gratias.

Reddit sua, uiter Spiritum.

*VITA S. IACOBI EREMITAE COM-
puncta ex ea qua est per Simeonem Meta-
phrasten. Claruit hic sanctus in Pala-
stina.*

*Vide Czf.
Baron. in
Notatio.
Martyr Rō.*

25. Ian.

FUIT vir quidam, Iacobus nomine, qui ingenti solitaria vitæ desiderio captus, propè oppidum Porphyriorem in spelunca quadam quindecim annos cum admiranda quadam sanctitatis opinione habitauit. Ea enim erat virtutis eius fama, vt multi ex varijs partib. ad eum confluerent. Cum autè pleriq; ex eorum essent generè, qui cū impia Samaritarum superstitione miserimè conflabantur, vir Dei Iacobus ex diuinarum lectione literarū plurimos ab errore liberabat, & ad Christi libertatem à miserrima diaboli seruitute trāsferabat. Hæc cum humani generis hostis iniquè admodum ferret, statuit per suos, eum facillites aggredi, & ex ijs locis, quæ virtutum maximarū studio florentissima reddiderat, expellere. Et quidē Samaritarū vnus, scelere ante alios insignis

Quindecim annis in spelunca degit.